Karyola'nın Kırıldığı Gece

(Baştarafı 5 inci sayfada)

sonra annem bir pabuç daha fırlatmaya hazırlanıyordu ki, bunun gereksiz olduğunu söyliyerek zorla bundan vazgeçirdim.

Polisler birkaç dakika içinde kapımıza dayanmışlardı: polisle dolu bir Ford, üzerinde iki polis bulunan bir motosiklet ve gene polisler ve gazetecilerle dopdolu bir devriye arabası daha...

Hepsi bizim sokak kapısına yüklenmişti. Elektrik fenerlerinin ışıkları duvarları ve pencereleri yalayıp duruyordu. Boğuk bir ses,

— Heyy açın şu kapıyı! diye bağırdı, karakoldan geliyoruz biz.

Aşağı inip kapıyı açmak istedikçe, annem yolumu kesiyor, beni bırakmıyordu:

— Ölümünü mü arıyorsun sen? Ya herif aşağıda gizlenmisse, ya birdenbire üzerine atılırsa.

Hamam havlusunu iyice belime sardım. En sonra polisler bizim sokak kapısını omuzlayarak açtılar. Kapının buzlu camı büyük bir sangırtıyla döküldü. Artık polislerin elektrik fenerlerinin ışıkları oturma odasının, yemek odasının kıyısını bucağını aydınlatıyordu. En sonra beni belimdeki hamam havlusuyla merdivenin başında gördüler. Şişko bir polis merdivenleri zangırdatarak yukarı çıkmaya başladı.

— Sen kimsin? diye sordu.

— Ben bu evde oturuyorum, dedim.

— Peki, neniz var, niçin çağırdınız bizi?

Hava soğuktu, odama girip birşeyler giyindim. Tam odadan çıkarken bir polis tabancasını böğrüme dayadı:

— Ne işin var senin burada?

— Yahu, ben bu evde oturuyorum.

Komiser, anneme rapor vermeyi ihmal etmiyerek,

— Hanımefendi, dedi, hiçbir şey bulamadık, hırsız herhalde kaçıp gitmiş olacak...

Annem,

— Bir kişi değil, iki, üç kişi vardılar. Kapıları hızlı hızlı açıp kapıyor, bizi hiçe sayıyorlardı.

Komiser,

— Çok garip, dedi. Bütün kapılarınız, pencereleriniz de ale gibi sımsıkı kapalı.

Bu anda öbür polislerin alt katta gezindiklerini duyuyordum. Polislerin hepsi eve dolmuştu. Evin bütün eşyası yerlerde sürünüyordu. Polisler halıları, kilimleri kaldırıyorlar, yatakları, yorganları deviriyorlar, karyolaları altüst ediyorlardı. Sandık odasındaki elbiseleri çekip çıkarıyorlar, yerlere atıyorlardı, Bavulları, sanıkıları açıyorlar, raflardaki kutuları indirerek içindekileri yerlere boşaltıp hırsız arıyorlardı. Polislerden biri, Roy'un bir yerde eline geçirdiği otuz, kırk telli bir çalgıyı bir yanda buluvermişti. Bunu koca man parmaklarıyla tutarak bir arkadaşına,

— Joe, şuna bak hele dedi.

Joe adlı polis çalgıyı eline aldı, evirip çevirdi, ama birşey anlamadığı için bana,

— Bu da neyin nesi? diye sordu.

— Bu, Zithere adlı tarihî bir çalgıdır. Biz onu çalarak Gine domuzlarını uyuturuz.

Bu sözüm yalan sayılmazdı hani, vaktiyle küçük bir Gine domuzu ele geçirmiştik de hayvanı bir türlü uyutamamıştık. En sonunda bu tarihî çalgıyla domuzu uyutmayı başardık. Ama polislere bu kadarını anlatamazdım. Joe ile öbür polis bana bakakaldılar, sonra çalgıyı yerine bıraktılar. Anneme ilk konuşan polis,

— Hiçbir şey yok, diye tekrarladı, parmağıyla arkadaşlarına beni gösterip,

— Şu çocuk çıplaktı, hanımefendinin de hayalî kuvvetli... dedi.

Onu tasdik ettiler, ama birşey söylemediler, yalnız beni göz hapsine almışlardı. Gürültüler azalmıştı ki, tavan arasındaki odadan bir karyola çıırtısı geldi. Büyük babamız, yatağında dönmüş olacak.

Joe, kulaklarını dikerek,

— Bu gürültü nereden geliyor? diye sordu.

Daha onlara açıklamaya vakit kalmadan altı-yedi polis birden tavan arasının kapısına atıldılar. Polisler, dedemin haberi olmadan odasına girerlerse büyük bir vukuat çıkacağını biliyordum. Çünkü o şimdi rüyasında mutlaka düşman ordusunu kovalamaktaydı. Tavan arasına vardığım zaman bir çuval incir çoktan berbat olmuştu. Dedem, polislerin odaya dolduğunu görünce, bunların asker kaçakları olduklarını ve saklanmak için tavan arasına geldiklerini sanmıştı. Hemen karyolasından atlayarak bacağına pantalonunu, basına takkeyi, sırtına da bir deri ceket geçirdi. Polisler, bu ak saçlı öfkeli ihtiyarın ev halkından biri olduğunu hemen anlamışlardı, ama ağızlarını açmaya vakit kalmadan dedem,

— Defolun, sizi korkak itler sizi, diye gürledi. Çabuk dönün cepheye, hemen ateş hattına girin, sizi inekler sizi.

Tarihî çalgıyı alıp bakmış olan polise bir yumruk indirdi, ötekiler soluğu hemen dışarıda aldılar. ma yeterince çabuk davranamadıklarından, dedem adamcağızın belindeki tabancayı kaptığı gibi üzerlerine ateş etmeye başladı. Daracık tavan arası barut kokusuyla doldu. Polislerden biri hem kaçıyor, hem de küfrederek omuzunu tutuyordu.

Hep birden aşağı indik, kapıyı pencereyi yeniden güzelce kapayıp sürgüledik. Aşağı inerken tabancayı yanına almış olan büyük babamız, polislerin arkasından karanlığa iki el daha asketti, sonra rahat rahat yatmaya gitti.

Ben gürültü patırtı arasında Joe'ya,

— Bu, bizim dedemizdir. Sizleri asker kaçakları sandı da.. diyebildim.

Joe,

— Evet, bana da öyle geliyor, dedi. Sonuç olarak polisler bunca gürültüden sonra elleri boş döndüklerine çok üzüldüler.. Bu gece onlar için gerçekten bir bozgun olmuştu. Araştırmalarıyla bir türlü yetinemiyorlardı.

Sivri suratlı br gazete muhabiri az sonra beni aradı. Aceleden, sırtıma giyecek birşey geçiremediğim için, hemen annemin blüzunu giyip onu karşıladım. Gazete muhabiri kuşkulu kuşkulu beni süzdü.

— Oğlum, nedir şu işin aslı astarı? diye sordu.

Onunla açık konuşmaya karar vermiştim,

— İşin aslı, dedim, bizim evde hortlak var, hortlak, anladınız mı?

Hiçbir şey söylemeden uzun uzun suratıma baktı. Yine sesini çıkarmadan basıp gitti. Gazeteciden sonra polisler gene geldi. Omuzundan yaralanmış olan polis, sargılı koluyla kapıya dayanmış, hem söyüyor, hem de,

— Ben o bunak tilkiden tabancamı almasını bilirim. Şimdi getirip teslim etsin, yoksa karışmam haaaa, diyordu.

Joe,

— Sende mi, kimdeyse şu tabanca, getir Allahaşkına... dedi.

Ertesi günü karakola götürüp tabancayı teslim edeceğime söz verdim. Polisler gidince annem,

— Nedir bu polislerin bizimle alıp veremediği? Neler konuştun onlarla? diye sordu.

— Büyük babamın yaraladığı polis tabancasını istiyor, dedim.

— Niçin ateş etmiş ona büyük baban?

— Onu bir asker kaçağı sandı da...

— Demek hep o eski mesele.. Yazık dedi. O polis de pek nazik bir çocuğa benziyordu.

Ertesi sabah büyük babamız bir papatya kadar taze ve dipdiriydi, kahvaltıda herkesle şakalaşıyordu.

Gece olup-bitenleri büsbütün unutmuş sanıyorduk, ama aldanmışız. Üçüncü kahveyi içip bitirdikten sonra Herman'la bana döndü,

— Neydi Allahaşkına bu gece polislerin buraya akını diye sordu.

Böyle der demez büyük babamızın hepimizi atlatmış olduğunu anladık.

BASIN SERGİSİ

Yeni Sabah

İnönü Meclisin kapısında, Bölükbaşı'ya rastlamış. Her zamanki gibi iltifatlar etmiş, bu arada gıdısından da bir makas almış. O yürüyüp gittikten sonra yanındakiler Bölükbaşı'ya:

— Paşa sizi çok seviyor Osman bey diyorlar.

— Yoooo, diyor beriki; sevmiyor, boynumun ölçüsünü alıyor.

★

Ankara'da tanımadığım iki şahıs. Biri diğerine:

— Vaziyet nasıl, diye sordu. Cevap:

— Brigitte Bardot'dan malûm, isminin baş harfleriyle B.B. diye bahsediliv. Bunu şimdi, işler iyi gitmiyor mânasına gelen, Türkçe ve müstekreb bir tâbir yerine kullanıyorlar.

Sabiha Deren

Milliyet

Hafif Gazetesi

Gurbette bir buluşma

Avrupa'dan dönen Kasım Gülek anlattı:

Münih'de bindiği bir tram vay önde giden otomobilin birdenbire direksiyon kırması yüzünden âni bir frenle sarsılmış. Ayni anda ortalık Türkçe bir nâraylа çın çın ötmüş: «Eşşoğluuşşek!» Gülek hemen vatmana sokulup yüzüne bakmış; vatman da onu tanıyıp «Aaaa, Kasım Bey siz burada mısınız?» demiş. Meğer İstanbul yakasındaki tramvaylar kalkınca Almanya'ya tramvay yıkayıcısı olarak gitmiş bulunan bu vatandaşımız işinde gösterdiği ileri ehliyet sebebiyle vatmanlığa terfi etmiş. Mesleğinin şanından olan renkli İlşın sayesinde de Kasım Gülek'e böylelikle vatan hasreti dindirme fırsatı vermiş olmuş.

Leylâ ERDURAN

VATAN

DOĞRUYU SÖYLER... DOĞRUYU İSTİYE İÇİN...

Hiç kimse, kendisinin sandığı kadar tanınmış değildir.» Bu sözlerin sahibi, bir zamanların ünlü tenoru olan Enrico Caruso'dur. Amerika'da iken başından geçen bir olayı şöyle anlatıyor:

«— Bir gün NeW - York civarında otomobille giderken motorda arıza oldu. Otomobili yakında bulunan bir tamirhaneye bıraktıktan sonra tamirin sonunu beklemek üzere yol üstündeki bir çiftliğe gittim. Çiftlik sahibi bana çok yakınlık gösterdi. Aramızdaki dostluk bir hayli ilerlemişti. Bir ara adımı sordu. Ben de Caruso deyince adam birden ok gibi yerinden fırladı, iki elimi avuçlarının içine aldı ve heyecanlı bir sesle: «Ne mutlu bana, dedi, sizin gibi tanınmış bir kimseyi şu küçük mütevazi çiftliğimde misafir etmek benim için ne büyük şeref, saygideğer seyyah Robinson Caruso.»

Selâmi AKPINAR

Hür Vatan

Şairin çilesi!

Adana Sanatsever Klübünün davetlisi olarak Adanaya giden Şair Ümit Yaşar, Perşembe günü bir kitabevinde Adanalı severlerine kitaplarını imzalarken çoğunluğunun Adana İmam Hatip Okulu öğrencilerinin teşkil ettiği bir grup, kitabevinin önnünde toplanarak yazdığı taşlamalardan ve bazı aşk şiirlerinden dolayı şair aleyhinde nümayişte bulundular.

Şairi sevenlerde bu genç kalabalık arasında çıkması: muhtemel bir hadise, vaktinde olay yerine gelen Adana Emniyet Muaviniyle sivil polisler tarafından önlendi.

★

Gericilere

Ayıp şey gerici olmak bu çağda
Aka kara demek
Küfretmek aydına, okur yazara,
Dindarlık taslayıp
Eşeklik etmek.

Ümit Yaşar OĞUZCAN

AKŞAM

Kendilerini doğuştan dâhî sananların, ekonomik ve malî konuda bir tek kitap okumamış olmalarına ve okusalar da nosyon olmadığı için anlamayacaklarına rağmen palavra yapmalarının sebebi budur.

(Vecihi Ünal (26 Aralık 1961)

ZÜBÜK — Bu parçanın, güzel yazı örneği olarak okulların okuma kitaplarına alınmasını öneriyoruz.

SALİH'İ DE KAYBETTİK

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ğı bilinmektedir.

Kör Salihin ölümü, taksitle satış yapan ticaret çevrelerinde derin üzüntüyle karşılanmıştır.

TOPLANTI

Kör Salih'in ölümü üzerine bir toplantı yapan talihsizler «Kör Salih, sen ölmedin, her zaman kalbimizde yaşayacaksın!» diyerek Kör Salih'in izinden gideceklerine ve bu yeri doldurulmaz kaybın yerini doldurmak için ellerinden geldiği kadar çalışacaklarına söz vererek, Kör Salih için her yıl bir anma töreni yapmağa karar vermişlerdir.

ZEKİ BEYNER

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

yın artık... demişti.

Kızdığını da, yakınlığını da hiç kimse görmedi, duymadı. Onu yakından tanımazsanız, içinin ateşini duyamazsınız. Ne var ki onu yakından tanımak da olamıyacak iş... Sonsuz alınganlığıyla, gizlenmiş büyük gururuyla en büyük korkusu, insanların kendisine iyilik yapmağa kalkışmasıdır.

Yetiştiği, bugün de yaşamakta olduğu ağır koşullar altında onun nasıl usta bir karikatürcü olabildiğine hep şaşmışımdır. En ucuz parayla tabelâ yazardı, sonra karikatürcü oldu. Zeki, acının, yoksulluğun, yoksunluğun, hem de hiç kızmadan, yumruk sıkmadan, diş gıcırdatmadan, ama en içe işleyen çizgileriyle şiirini çizmektedir. onun karikatürlerinden şiir tadı alıyorum. Hayatını yaz, dedik, yazdı, iki satırla bitirdi: evet, hayatı bile yok, ama sanatı var... Samur tüylü fırçalarla, cetvellerle, süsü tanjer kâğıtarıyla, parlak illüstrasyon kâğıtarına karikatür çizecek parası hiç olamadı: hep, bir yanı kullanılmış bayağı, samanlı kâğıtlara çizer: süslü değil, ama güzel ve doğru.. Karikatür pazarında gürültüsünü duyamıyorsanız, gösterişsizliğinden, pazarcısı ve tezgâhları olmadığındandır.

Aziz NESİN

★Zübük ★ Zübük ★ Zübük ★ Zübük **Zübüüüüük** Zübük ★ Zübük ★ Zübük ★ Zübük★

Başlıca yazarı:
AZİZ NESİN
SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ
MERAL NESİN
Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa sok. Nu: 12 — İSTANBUL
Telefon: 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK SİYASİ MİZAH GAZETESİ
Yıl: 1, Sayı: 1
5 Şubat 1962
İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

ABONE: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.

İLÂN: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.

50 KURUŞ

★Zübük ★ Zübük ★ Zübük ★ Zübük **Zübüüüüük** Zübük ★ Zübük ★ Zübük ★ Zübük★

MİGROS TÜRKTÜR TÜRK KALACAKTIR

Zübük

İT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIŞ

«Türkiye'nin en ciddî gazetesi Zübük'tür.» Eflâtun

Ne Sağcıyız, ne solcu, futbolcuyuz, futbolcu!

Sayın Zürfettin'in Gazetemize özel demeci:

«NATOYA ÇENTOYA ve SPOR - TOTO'ya bağlıyız»

ANKARA, 4 (Telepatimizle) — Bu sabah 10'da partilerin grupları toplanarak gündemlerinde bulunan vatan ve memleket meselelerini halletmişlerdir. Ankara'nın havası yaramadığı için tansiyon yüksekliğinden ve ayrıca köpek memesinden muztarip bulunan partilerarası grupların müşterek sözcüsü sayın Zürfettin, hastalığına rağmen toplantıya katılmıştır.

Toplantıdan sonra gazetecilere ayaküstü izahat veren sayın Zürfettin ezcümle: «Üstüme düşen vazifenin hakkından gelecegime emin olabilirsiniz» demiştir.

Bir gazetecinin sualine cevaben de sayın Zürfettin şu izahatı vermiştir:

«Gruplarımız dünkü toplantısında insan hakları ve temel hürriyetlerini koruma hakkında kurduğu komisyon bir gün içinde 63 oturumda aralıksız tam 56 saat çalışarak milli huzur ve iktisadi istikrar prensiplerinin ışığı altında topyekûn memleket meselelerini inceden inceye tetkik ederek af meyzuunda aldığı kararların büyük bir anlayış havası içinde görüşülmesi sonunda banka kredilerinin açılmasına ve teklifin hükümet seviyesinde görüşülmesi hakkındaki talebi muvaffak olmuştur.»

Sayın Zürfettin, alınan kararları soran arkadaşımıza şöyle demiştir:

«Uzun söze ne hacet, biz NATO'ya, SENTO'ya ve Spor - Toto'ya bağlıyız.»

Memleketimizin seçkin simalarından merhum Kör Salih'in seçkin simasını görüyorsunuz.

ARTIK KONUŞACAĞIZ!

Murtaza oğlu MURTAZA

Uzun zamandır susuyorduk, ama artık susacak değiliz, konuşacağız. Çünkü, konuşmanın, düşünceleri açıkça söyleyip ortaya koymanın bir insanlık ve vatan borcu olduğuna inanıyoruz.

Sunu iyice bilsinler ki, yüreklerimizden korkuyu söküp attık, hiç bir şeyden korkmuyoruz artık. Ve vicdanımızın buyurduğu yolda yürüyecek, bir bir hakikatleri açıklıyacağız. Şair ne demiş: «Bir hakikat kalmasın Allahım âlemde nihan» demiş, iyi demiş... Susmanın hiç bir yararı olmadığını bugün herkes anlamış bulunuyor. Binaenaleyh, insanlar «Hiç kimseden korkmadan ve hiç bir tesire kapılmadan, bildiklerimi, gördüklerimi dosdoğru söyliyeceğime namusum üzerine yemin ederim» diye kendilerine karşı yemin etmişler gibi açık v seçik konuşmalıdırlar.

Biz bu gazetede yılmadan, çekinmeden, korkmadan bütün bildiklerimizi haykıracağız, evet, iyi duyulması için haykıracağız. Ve diyeceğiz ki, aziz ve muhterem vatandaşlar hiç bir zaman hakikatlere göz yummayınız. Ne demiş şair: «Göz yumma güneşten ne kadar nûru kararsa» demiş, çok iyi demiş... Başımıza her ne gelmişse, susmaktan, inandıklarımızı açıkça söylememekten gelmiştir.

Hiç bir kuvvet bizi susturamaz, ağızlarımıza kilit vurmanın zamanı geçti. Çünkü, tarihin akısı durdurulamaz. Bir kere daha tekrar edelim ki, biz baskıdan, zulümden, şundan bundan korkmuyoruz. İşte söylüyoruz, işte hakikatı açıklıyoruz: Bugün günlerden Pazartesidir. Bu hakikatı ifadeden çekinmemelidir. Ve biz çekinmiyoruz. Bugünün Pazartesi olduğunu, kimseden korkmadan ve hiç bir tesire kapılmadan söylüyoruz. Bunu herkes duymalı bilmeli ki, vatandaşlarımız arasında şaşıranlar olmasın, hiç bir vatandaş randevusunda yanılıp mahcup olmasın.

Pazartesini başka bir gün yapmağa hiç bir iktidar muktedir değildir, buna asla müsaade etmiyeceğiz. Bugün nasıl Pazartesiyse, yarın da Salı olacaktır, hiç kimse bunun önüne geçemez. Demek ki, bugün Pazartesi olduğuna göre, bizim yakın maximiz Pazar, istikbalimiz de Salıdır.

Gazetemizin ilk sayısında, böylece, yolumuzu, tutumumuzu açıklamış bulunuyoruz. Gayret bizden, tevfik Allahtan, parayı verip gazeteyi satın almak da sizden sayın okurlarımız. Sözlerimizi iyi dileklerimizle bitiriyoruz. Yaşasın Vatan, yaşasın Cumhuriyet, yaşasın Milliyet, yaşasın Son Posta, yaşasın Haydarpaşa, Yaşasın Mahmutpaşa, yaşasın Fenerbahçe, yaşasın Yeşildirek...

İÇ ÇEKTİRİYOR

Evet, resmini gördüğünüz Avusturyalı dilber Valerie Hobson ,her pozu ile hayranlarına iç çektiriyormuş. Şubat soğuğunda karlar altında içinin ateşini söndürmeğe çalışan bu dilber kız Avusturyalı kundura boyacılarının güzellik kıraliçesi seçilmiştir. Henüz 15 yaşındayken ilk gözağrısından ayrılan bu zavallı yavru halen yirmi birinci baharını sürmektedir. Fevkalâde cazip vücut ve kalçalara malik olan bu dilber «Allahın yarattığı güzelliği hiç kimse tek başına inhisarı altına alamaz» diyerek bütün evlenme tekliflerini reddetmekteymiş. Biricik zevki fing atmak olan bu parçanın etrafında filimciler yalvararak dört dönmektedirler. Hakikaten güzel parça, ne güzel poz almış di mi?

ZÜBÜK — *Ciddî gündük gazetelerimiz altı sayfalarında ciddî konulara ayıracak yer bulamazlarken bu türlü resimlere ha berlere yer ayırmaktadırlar. Zübük onlardan geri kalmamak için, örneğin Yeni Sabah'ın 15 Ocak günlü sayısındaki resim ve yazıyı yukarıya almıştır.*

DÜZELTME

Bundan 15 yıl önce ancak bir sayı çıkarabildiğimiz haftalık bir gazeteye, yine böyle son derecede kuvvetli, pervasız, cesur bir başyazı yazmıştık. Maalesef o başyazımız, mürettip tarafından sabote edilmişti. İktidara meydan okuyan o başyazımız şu cümleyle sona eriyordu:

«Biz gözümüzü budaktan sakınmayız!»

İktidarın adamı olan mürettip bu cümledeki «gözümüz» kelimesindeki birinci «z» harfini mürettip hatası olarak «t» ye çevirmişti. O zamandan beri bu yanlışlığı ancak şimdi düzeltebiliyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz. Cümlenin doğrusu şöyledir:

«Biz gözümüzü budaktan sakınmayız!»

SALİH'i de Kaybettik

Kör Salih'in ölümü büyük teessür yarattı

Büyük bir üzüntüyle öğrendiğimize göre memleketimizin tanınmış simalarından Kör Salih namiyle maruf Salih Bey dün sabaha karşı, saat 02,31 de vefat etmiştir.

İki eli kanda olsa yine de memleketimizin bütün talihsizlerinin imdadına yetişen Kör Salih, dün gece yine bir talihsiz vatandaşımızın imdadına koştuğu sırada, artık yaşının bir hayli ilerlemiş olmasından dolayı geçirdiği bir kalb krizi sonunda fânî dünyaya gözlerini ebediyyen yummuştur. Bir talihsiz vatandaşımızın gönlünü almağa çalıştığı sırada duyduğu heyecanın tesiriyle kalbi duran Kör Salih'in ölümü, bütün talihsizler çevresinde derin bir üzüntü yaratmıştır. Kör Salih'in ani ölüm haberini alan talihsiz arkadaşları «Eyvah! Tek yardımcımız ve tesellimiz Kör Salih'i de kaybettik, bu ne talihsizlik. Bundan sonra ne yapacağız.» diye gözyaşı dökmüşlerdir. Kör Salih'in soluk dudaklarından dökülen son sözü «Elveda ey talihsizler! Bundan sonra kendi başınızın çaresine bakın!.» olmuştur. Bu büyük kayıp dolayısiyle talihsizlerin acıların pay laşır ve memleketimizin bütün talihsizlerine baş sağlığı dileriz.

BİYOGRAFİSİ

Doğum tarihi ve doğum yeri bilinmeyen Kör Salih, bir dar gelirli olan babasının görevli bulunduğu bütün Türkiye şehir ve kasabalarını dolaşmış ve daha pek küçük yaşındayken talihsiz arkadaşlarının imdadına koştuğu için, anlayışsız öğretmenler tarafından okuldan çıkarılmışsa da Salih, hayat okulunda da kendi kendini yetiştirmiştir. Kör Salih'in çok yönlü ve çok yanlı olgun ve dolgun ve çok zengin bir kişiliği vardı. Bir arı talihsiz siyaset ve idare adamlarımızın da imdadına yetişmiş, bu sebeple iç ve dış siyasetimizi desteklemiştir. Değerli yardımsever Kör Salih'in en yakın arkadaşı genel helâ duvarları şairi Tosun Bey'di. Kör Salih, helâ duvarları şiirinde üçüncü yeniler çığrını açmış ve duvar resimlerinde soyut resim akımının öncülüğünü yapmıştır. Kör Salih'in gayet iyi soyutladı-

(Devamı 8 inci sayfada)

TAŞLAMA

Beyan ve Beyanname

Yoksullar yoksulluklarını beyandan kaçınırlar; çorap-larının deliğini, pantalonlarının eskiliğini, gömleklerinin yamasını gizlemeğe çalışırlar.

Zenginlerse servetlerini beyan etmeğe uğraşır, arabalarını, evlerini, elbiselerini, eşyalarını herkes görsün isterler.

Gelgelelim Servet Beyannamesinde/iş değişiyor: Yoksulluklarını beyandan çekinen fakirler servet beyannamesi vermek istiyorlar da, servetlerini beyana çalışan zenginler Servet Beyannamesi vermek istemiyorlar.

Mektupla Cimlâstik Dersleri

BEKARLARA MÜJDE!

Artık evlenmeden de bekârlıktan kurtulabilirsiniz. Bunun en ucuz ve kolay yolu mektupla cimlâstik dersleri almaktır.

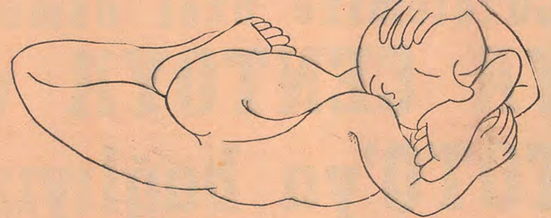

Yukarıdaki resimde, memleketimizin güzide ve müzmin bekarlarından çok muhterem Azmi Bey'in hususi bir pozunu görüyorsunuz. Yatak odanızda siz de bu vücut hareketini yapmayı deneyiniz. Yaparsanız iyi, yapamazsanız bize yazın!

Azmi Bey, yıllarca kadınlara; «Ayağınızı öpeyim hanımfendi» diye yalvardıysa da, hiç birinden yüz bulamayınca, mektupla cimlâstik dersleri alarak nihayet kendi ayağının tekini koynuna alarak öpmeğe muvaffak oldu.

Azmi'nin elinden hiç bir şey kurtulmaz!

BAYLAR! DÜNYADA İKİ ŞEYE MİNNET ETMEYİN: KASAPLARA BİR, KADINLARA İKİ.

15 Derste kendi kendine, kendi ayağını öpme! Her türlü âletli cimlâstik dersleri verilir.

Aletli Cimlâstik Kulübü

ZÜBÜK REKLAM

Bülbülü altın kafese koymuşlar, yine de ah vatanım demiş. Onun için siz, kuşu değil, vatanı kafese koyun!

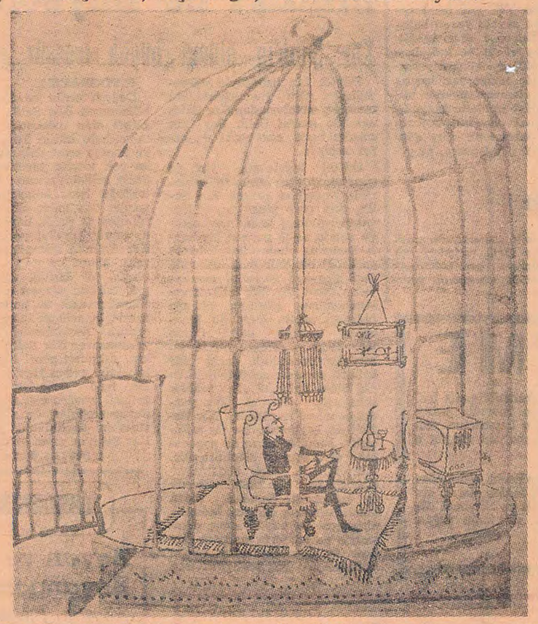

Yukarıda resmini gördüğünüz kafesçi vatanperverlerimizden isminin açıklanmasını istemiyen bu zat ne kadar mesut değil mi?. Şair ne demiş:

ETME HEVES — AL BİR NEFES
BAKİSİ PES — HER ŞEY KAFES
BAŞINDA FES — SESİNİ KES
HEPSİ KAFES

Kafeslerinizi kafesçi Nuri'den alınız, bütün karıları kafeslersiniz

Vatan Kafes İmalâthanesi

ZÜBÜK REKLAM

İLAN ÜSTÜNE

Basın İlân Kurumu Üyelerine Sunulur:

27 Mayıstan sonra memleketimizde bir çok yenilikler yapıldı, yeni yeni kurumlar ortaya çıkarıldı. Bu yeni kurumlardan biri de BASIN İLÂN KURUMU'dur. İlân işinin tek elden düzenlenmesi ve bu konuda hiç bir haksızlığa yer verilmeden ilânların dağıtılması için kurulmuş olan bu kurum, korumak amacıyla san'at ve fikir dergilerine de ilânlar vermektedir. Biz bu davranışı candan desteklemekteyiz.

Zübük yayınlanacağı günlerde Basın İlân Kurumu'ndan Zübük'e de ilân verip vermiyecektiklerini öğrenmek istedik. Vermiyeceklerini bildirdiler. Nedenini sorduk. İşte aldığımız cevap:

— Kurumun yönetmenliğine göre, mizah san'attan sayılmıyor. San'at dergisi çıkarsaydınız, ilân verirdik.

* * *

Siz bir aydın kişi değil, azbuçuk okur yazar insan düşününüz ki, Servantes'i, Bernard Shaw'u, Rabelais'yi, Mark Twain'i, Guareschi'yi, Zoşçenko'yu, Şçedrin'i, Gogol'u, Thurber'i, salt mizahçı oldukları için, san'atçı ve edebiyatçı saymıyor; böylesine ne dersiniz? Böylelerine söylenebilecek söz, henüz hiç bir dilin sözlüğünde yer almamıştır. Bunlara en azından, en büyük nezaket iltimasıyla aydın değil diyebilirsiniz.

Bu nasıl bir kafa ve nasıl anlayıştır ki, örneğin bizde Nasrettin Hoca'yı, Nefi'yi, Şeyhi'yi, Ziya Paşa'yı, Eşref'i, Ömer Seyfettin'i, Neyzen Tevfik'i, Ali Bey'i, Hüseyin Rahmi'yi, Ahmet Rasim'i, Osman Cemal'i, Ercüment Ekrem'i sanatçı saymıyor?

Basın İlân Kurumu'nun bu saçma yönetmeliğini yapan ve ona oy verenlerin adlarını da öğrendik. Hepsi de arkadaşlarımız oldukları için, her ne kadar onlar bize ilân vermiyorlarsa da, biz bir arkadaşlık sevgisine dayanarak, onların seçkin adlarını burada bedavadan ilân ediyoruz:

Sabahattin Selek, Nilüfer Yalçın, Merih Şamlı, Ayhan Yetkiner, Gültekin Samancı v.b.

Bu arkadaşlarımızın yanlış yargılarını kısa zamanda düzelteceklerini umarız. Ayrıca şunu da ekliyelim ki, biz Zübük'ü ilânsız bırakmadık. Okurlarımız bu ve başka sayfalarda beğenecekleri ilânlar bulacaklardır.

Profesör Ordonosyan Dans Dersanesi

Profesör Ordonosyan (147'lerden değildir) her türlü dans, reverans, referans ve bonservis verir.

SWİNG, TWİST, TURİST, MAMBO, SAMBA, ZAMBA, ROKN ROL, DANS ORİANTAL, ÇAÇA, PAÇA, MAÇA, KAÇA?

ÇOK UCUZ

İşte görüyorsunuz, Naciye hayatından çok memnun. Eskiden kocası barlarda, gazinolarda eğlenir; Naciye'yi ihmal ederdi. Naciye, Profesör Ordonosyan'dan ders aldıktan sonra her akşam kocasının karşısında dans ederek onu mes'ut aile yuvasına sımsıkı bağladı.

ÇA-ÇA-ÇA

Bayanlar, siz de dershanemizden dans dersleri alırsanız, önce Profesör Ordonosyan'ı, sonra kocanızı memnun edersiniz. Allah da sizi memnun etsin!

Prof Ordonosyan dans dersanesi

ZÜBÜK'ten mektuplar:

Varan bir!..

Gözümün nuru bacanağım Üzeyir efendi kardaşıma, Selâm tabiidir. Bu mektubum eline değince, neler diyeceğini dinim gibi bilmekteyim. «Ulan köpoğlusu Zübük!.. Kefeni gene yırttın, he mi?» diye güleceksin, «Bu varta senin gibisinin bir hoplamada atlatacağı vartamıydı ulan domuuuuz?» diyerek parmağını ısıracaksın!..

Evet, radyonun «Dikkat! Dikkat!» bağırtısıyla tatlı uykularımızdan sıçradığımız, «Nedir hey Allah!.. Bu iş, Beyden mi, Paşadan mı?» diyerek birbirimize pel pel baktığımız Mayıs sabahında bu yana yirmi ay geçti, arslan Bacanak; Bu yirmi ayda, senin benden haberin yoktur ama, orada olup bitenlerin tümünden, Allahıma şükür, benim haberim vardır.

İstemezlerin neler dediklerini sırasıyla yazayım da, bak bakalım, yalan mı?

— Zübüğün ayağı yerden kesildi bu kez... Rezili İstanbulda, Balmumcu Kalesinin avlusunda asmışlar, leşini de askıda bırakmışlar bir ay... Kurumuz ki, çarık gönüne dönmüş...

— Asılma ne kolay!.. Böyle atlatsa, bizim cimri Zübük, on panganot kurtulmalık verecek... Herifi Davutpaşa kışlasının zindanına atmışlar kardaş... Dülgerler, her sabah, zindan penceresinin dibine oturup girişiyorlar kazık yontmaya... Arada bir gelip dibinden boğazına kadar ölüyorlar. Kimi «Uygundur» diyor, kimi «Biraz daha sivrilsin hele...» diyor. Akşam, dülgerbaşı gelip bakıyor, «A ahh!.. Benim gönlüm çekmedi. Zübük Ağayla lâyık değildir. Yarın bir kamyon budaklı kazık gelecek... Bir uyarını buluruz» diyor da, gülerek evine gidiyor.

— Davutpaşa kışlası nasıl söz? Asker kışlalarına sığabilir suçlar mı Zübükünküler?.. Herif Yassıadaya gidenlerin içinde ve de bağlı olmıyarak getirilip götürülenlerin başında... Can korkusuyla adamlıktan çıkmış ki, Koca reis adını sorduk-ça, dişleri birbirine vurduğundan, sait kemik sesi vermekteymiş takır takır...

İşte böyle demişler benim istemezlerim...

Varsın desinler. Düşman düşmana rahmet okumaz ve de it ürümekle deniz mundar olmaz!

Ben bildiğin eski Zübüğüm Bacanak!.. Vaktiyle kılıcımın ağzıyla sırtı keserdi, yakınlarda yanı yöresi kesecek Allahın izniyle... Benim lâfımın dişi olmadığımı sen iyi bilirsin!.. Yıl: 1950... Mayıs 15... Sana verdiğim öğüt aklında mı?

— Oğlum Bacanak!.. Bugünde tezi yok, Halk Partisine gireceksin!.. dedimdi.

— Git işine arkadaşı.. Halk Partisi mi kaldı? diye şaştındı.

— Kaldın... Ne güzel kaldı!.. Sen hele kapa gözünü, bas şu kâğıda imzayı...

— Töbe basmam!.. Nedir o? Giriş kâğıdı mı? Sen sevinç şaşkını olmuşsun Zübük Ağa!.. Tepelenmiş partide benim işim ne?

— Tepelenmiş partilere girmekte çok önemli noktalar vardır. Biz bunun ilerde faydasını göreceğiz ki, tadından yenmiyecek... Hele çek besmeleyi de bas imzayı...

Dinledin, bastın. Aradan dört yıl geçti. Seçimde benim parti, senin partiyi budayınca karşıma dikildin:

— Beri bak, aklıma tükürdüğümün Zübüğü... diye bağırdın, dirhemin, terazinin ne olduğunu bilmiyenler Karun kesildi. Eller kaymağını yerken biz kıyısında bulaşığını yalamaktayız. Sizin Başkan «Her mahalleden bir milyoner çıkarsam gerek...» demekte ve de çıkarmakta... Ben bezdim arkadaş... Yol yakınken size atlıyacağım!..

— Otur oturduğun yerde Bacanak, diye göğüsledim seni, iş senin bildiğin gibi değil... Ara açıldı, bir yakadan öbür yakaya atlanacağı kalmadı. Pankadan kredi'ye kredi... İki sensekden kamyon döviziyse kamyon dövizi... Dile dilediğini al muradını... Muhaliflik kabadayılığı da cabası...

Aklın yattı, oturdun.. Yıl yürüdü, 957 ye vardı. Seçimi, Allahın izniyle gene biz kazandık. Geçti bir zaman, işler kızıştı. Ürktün iyice... Yüreğini bozdun. Namaz külâhını yere çalıp sesin çıktığı kadar bağırdıkların aklında mı?

— Yeter ettin Rezil Zübük!.. Nah, bu kâğıt Vatan Cephesine atlama kâğıdı... Doldurdum, imzaladım. Önüme gerilirsen, benim, senin gibi bacanağım yoktur. Çiğner geçerim. Dağ taş Demirkırat kesildikten başka, Vecesi dünyayı tuttu. Osmanlı toprağının bir avanağı ben miyim?

— Olmaz Bacanak!.. Töbe olmaz!.. Hiç sırası değil... Yırt şunu... Ver bana...

— Yırt mı? Koyver kâğıdımı... Tüh Allah belânı vere... Yırttın. Peki, asılmayı ne yapalım? Ben bu Ve Ce gidişini hiç beğenmemekteyim. Senin niyetin bizi astırmaksa.. o başka...

— Höst oğlum!.. Senj asacak urganı, kendiriciler daha bükmediler. Akıllı ol!.. Biz, ipten adam alır bir Zübük değil miyiz? Dayanacaksın!.. Dayan ki, bak neler olacak?

— Yanılmaktasın kötü Zübük!.. Sizin Ağa, köpürdü, yere göke sığmazandı. «Benden yana olmıyan kendini bitti saysın» diyor, «Kazandırdıklarımı aldıktan başka, babadan kalanları da almazsam, nâmerdim» diyor.

— Desin varsın, kulak asma!.. Dayanmanın sırasıdır. Dayanacaksın ki, gayet sık: duracaksın!..

— Neden? Ben kudurmuş mu-yum?

— Şundan ki, yüzdük yüzdük kuyruğa geldik. Kimin altta kalacağını sezinliyemedim daha, kesen kes... Büyük Efendi, «Irmak geçilirken hayvan değiştirilmez» dedi. Aklım yattı buna benim... Aklıma güveneceksin karışık sıralarda sen benim...

Güvendin. Kötü mü oldu? «Dikkat!.. Dikkat!» bağırtısı sabahı, iş anlaşılınca, «Bizimkilermiş, oh ne güzel!» diye şıkır şıkır oynıyabilir miydin, Bacanağma güvenmeseydin?.. «Ulan Bacanak!.. Sendeki bu akıllar, nasıl bir akıllar!.. Yerin altından üstünden haberin varmış, alçak Zübük!» diyerek sırtımı yumruklıyabilir miydin keyf ile, biz can verip canalırken?..

Şimdi burada, sen yoksun Allahın var, keyfin basılınca bizi düşünmedin değil... «Peki, şimdi ne olacak senin hallerin? Ben senin bundan böyle durum - vaziyetini iyi görmüyorum Bacanak!» dedin. Önüne koyduğum kâğıda şaştın da «Neyin nesi?» diye sordun.

— Buna vekâletname derler. Bundan böyle genel vekilimsin!.. Bu duman dağılana kadar ben yokum... Sen işleri bildiğin gibi çevir!.

— Çevirmesj kolay... «Yokum» ne demek? Sen filintayı sırtlayıp dağbaşı mı olacaksın?

— Dağ başlarının adam barındırmaz oldukları ne zamanın işi, anan öle Bacanak!.. Bugünün dağbaşısı, İstanbul...

— Arkanda bunca rezillik... Sırtında Ve ce kamburu... Koynunda bağlılık telgraflarının makbuzlarıyla, İstanbul seni nasıl gizliyecek yahu?

— Gizler ki, büsbütün kaybetmecesine...

O günün akşamı, sokağa çıkma yasağı kalkınca, elime bayrağı alıp «Yaşasın!» diye bağırarak sokağa uğradım, gece otobüsüne atladım, «Osman Paşa türküsünü» çağırarak İstanbulu tuttum. Baktım ki, mübarek İstanbulun kılı kıpırdamamış... Bizimkilere baktım, en yüreksizi, bildiğin çöl arslanı... Partidaşlık tutkunluğunun artığı var, eksiği yok... «Tamam!» dedim, her zaman indiğim Madam Kalyopi'nin pansiyonuna yanladım. Yeni kızlar düşmüş ki, en kötüsü can ilâcı... Ortalığın karışıklığından, navlunlarında yüzde elli indirim var. Kurucular Meclisi toplandı, boş verdim. Anayasa oylamasına boş verdim. Seçime sıvandık buradaki arkadaşlarla, Allahıma şükür, İstanbulu kazandık... Sana bu mektubu... Dur aman!.. Bir bağırtı geldi kulağıma... Allah Allah!.. Sokakta biri yırtınıyor «Zübük!» diye... Biri beni istiyor, desem... Aman, bir Zübük narası daha... Yahu bizi tellâla mı verdiler? Dur aman Bacanak!.. «Zübük yazıyor» diye bağırmakta bu herif!.. Mektup yazmaya oturduğumu nerden bildi, peki? Aslını öğrenmeyince olmaaazz!.. Hiç olmazz!.. Eyvah... herif yumuldu geliyor üstüme «Zübüüük» diye kükriyerek... Ben bu sesi beğenmedim Bacanak... Hakkımı helâl et!..

«Psikopatlar her zaman aramızda bulunurlar ama sâkin zamanlarda biz onları hoş görürüz; coşkun zamanlara gelince: bir de bakarız ki başımıza geçmişler!»

Ernst Kretschmer

AZİZ NESİN'le İstanbul Radyosunda yapılan konuşma

Bu konuşma Cumartesi akşamı saat 22 de İstanbul Radyosunda yayınlanmıştır

Spiker — Soyadınızı kendiniz mi seçtiniz Aziz Bey?

A. Nesin — Evet.. Soyadı kanunu çıktığı zaman lise öğrencisiydim. Bütün açıkgözler en güzel soyadlarını kapıştılar. Örneğin, uyuntular üşenmez, korkaklar korkmaz diye soyadı aldılar. Ben de ömrümde bir kere açıkgözlük edeyim dedim, «Kral» soyadını aldım. Hem de bu Kıral iki anlama geliyor. O zamanlar soyadları gazetelerde ilân ediliyordu. Ertesi gün gazetelerde ne göreyim; seksen kişi birden Kıral diye soyadı almış. Baktım, cafcaflı bir soyadı kapamıyacağım, ben de Nesin soyadını aldım. Herkes bana Nesin diye seslensin de ne olduğumu düşüneyim istedim...

Spiker — Sizin aileden başka Nesin soyadını taşıyan var mı?

A. Nesin — Hiç duymadım, varsa bizden sayılır.

Spiker — Kaç yaşınızdasınız Aziz Bey?

A. Nesin — Kırk Yedi.

Spiker — Hayret!! Hiç göstermiyorsunuz...

A. Nesin — Göstermediğim yalnız yaşımdır, demek bir onu gizliyorum. Başka her şey açık...

Spiker — Nasıl böyle genç kalabildiniz?

A. Nesin — Ne demek? Ben yaşlı mıyım?... Sınıf arkadaşlarımla buluşunca hâlâ uzuneşek oynarız...

Spiker — Yani yaşınızdan genç görünüyorsunuz demek istedim. Bunun sırrı nedir?

A. Nesin — Kimisi sarımsak yenirse genç kalınır der.

Belki doğru ama o zaman insanın ağzı sarımsak kokar. Kimisi de yoğurt der... Durmadan yoğurt yenirse insan mayalaşır.

Spiker — Pekiy siz?

A. Nesin — Efendim ben rahat yaşadım. Bütün hayatım rahatlık içinde geçti de, belki ondan yaşımı göstermiyorum.

Spiker — Ne tuhaf, biz sizin çok sıkıntı çektiğinizi sanıyorduk.

A. Nesin — Sıkıntı çektiğimin hiç farkında değilim ki, durmadan çalışırım. Dışımdaki sıkıntıları farketmediğim için ben rahatım. Demek çalışmaktan... Bir de yaptığım işin doğruluğuna inanarak çalışırım; bu insana rahatlık veriyor.

Spiker — Bir fıkra anlatır mısınız?

A. Nesin — Fıkra mı? Yeri gelmeden fıkra anlatmak aman ne tatsız olur... Hele radyoda fıkra anlatmak büsbütün zor. Anlatmasam, fıkra bilmiyor derler. Ben bir fıkra anlatayım da.. Saray aşçılarından biri aklını oynatmış. Uzun hizmetleri olduğu için kendisine Kadıköy'de bir ev alınıp, çırağ edilmiş. Bir gün haremağalarından biri Kadıköy iskelesinde aşçıyla karşılaşmış.

— Nasılsın oğlum Ahmet? demiş.

— Hamdolsun iyiyim Ağa hazretleri..

— Akıllandın mı oğlum Ahmet?

— Aman Ağa hazretleri, benim nerem deliydi ki... Bir insana kırk kere deli derlerse deli olurmuş. Kırk kere akıllı derlerse akıllı olurmuş...

Ağa vapura binecekken aşçı Ahmet ellerine sarılır yalvarmağa başlar.

— Aman Ağa hazretleri, sen abdestsiz yere basmazsın, senin duan kabul olunur. Ne olur, bana kırk kere akıllı de de, şu delilikten kurtulayım.

Ağa,

— Olmaz, vapuru kaçıracağım derse de, Ahmet,

— İki dakikada bitiverir... diye yakasına yapışır.

Ağa da acır Ahmet'e. İkisi karşılıklı iskele babalarının üstüne otururlar. Harem Ağası sayıları karıştırmamak için, tesbihiyle hem sayar, hem söyler;

— Akıllısın oğlum Ahmet, Akıllısın oğlum, akıllısın oğlum Ahmet...

O sırada vapur son düdüğünü çalmış, iskele memuru düdüğünü öttürmüş, halat çözülmüş, iskele alınmış, Ağa çoşmuş hâlâ.

—Akıllısın oğlum Ahmet! diye tesbih çekerken bir de bakmış ki, vapur köpükler çıkararak gidiyor.

Çok acele işi olan harem ağası birden fırlamış, aşçı Ahmet'e,

— Ulan Ahmet, demiş, hem vallahi, hem billahi sen de deli ben de deli...

Fıkra işte bu, istediğiniz gibi yorumlayın!!..

BİR ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ...

ZEKİ BEYNER

Zayıf, ufacık tefecik bir genç adam. Bakışlardan silinmek, gözlerden gizlenmek isteyen bir gölge yaşayışı var. Doğrusu da onunkisi yaşama değil, yaşamanın gölgesidir. Kelimeler ağzından ürkek ürkek fısıldanır. Bir gün, yine o kırık dökük fısıldayışıyla,

— Yedi kardeşmişiz, hepsi ölmüş, kala kala bir ben kalabilmişim; bizim nasıl yaşayabildiğimizi, benim de inadımı anla-

(Devamı 8 inci sayfada)

ZEKİ

1934 yılında İstanbul'da doğdum. Erkek San'at Enstitüsünden diploma değil tasdiknâme aldım. Fabrikalarda ve tabelâ işlerinde çalıştım. 1955'de Akbaba Dergisinde ilk karikatürüm çıktı.

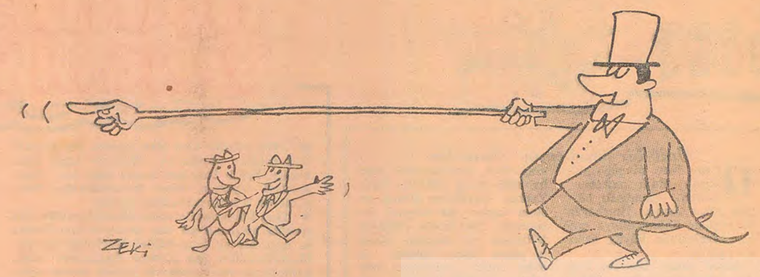

— Çok, çoook ileri görüşlü bir politikacı!..

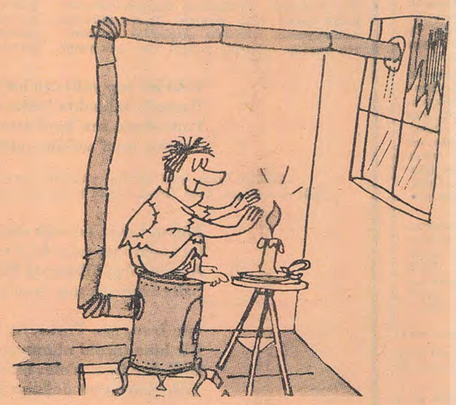

— YAZISIZ —

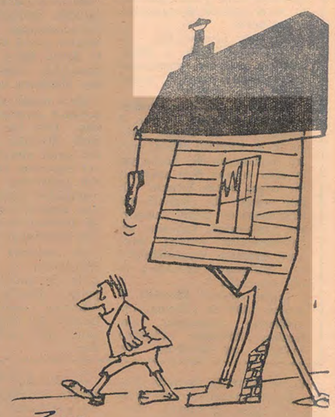

— YAZISIZ —

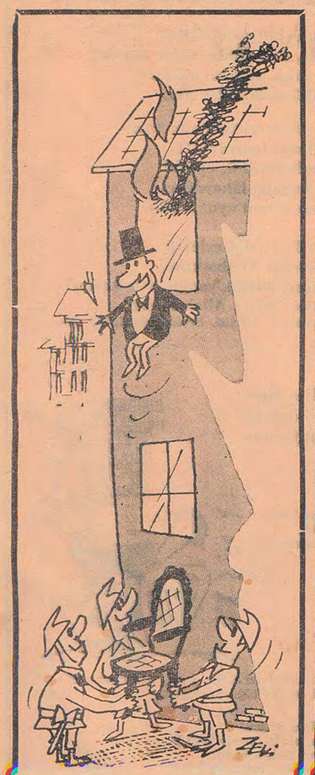

— YAZISIZ —

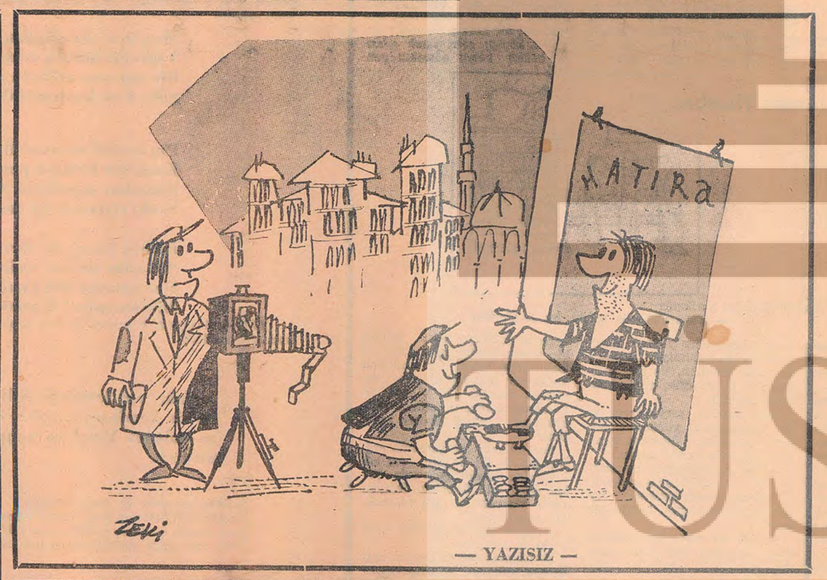

— YAZISIZ —

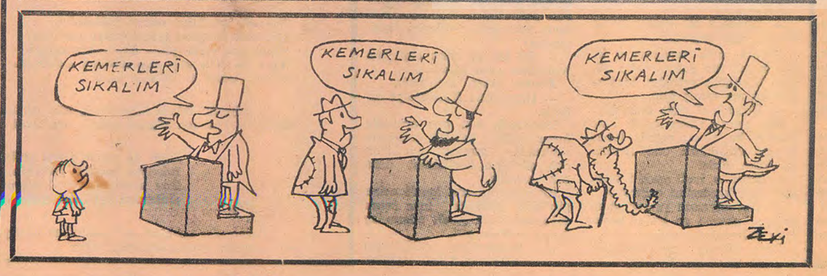

PEYNİRLİ PİDE

Yazan: Rıfat ILGAZ

MEVLÜTÇU kaymakam gitmiş, yerine Devrimci kaymakam gelmişti. Kaymakamla birlikte, mahalle bekçisinden tut, tahrirat kâtibine kadar hep devrimci olup çıkmıştık. Karakolun telefonundan beni çağırtmış makamına. Adamlı olarak karşısına çıktık :

«Sizin iyi bir futbolcu olduğunuzu işittim...» diye başladı.

«Aman efendim!» diye sözünü kestim, «Biraz oynardık öğretmen okulunda... On sene var ki, ayağımı topa değdirmiş değilim!»

«Tamam!» dedi, «Doğruymuş demek... Bana sizin gibi devrimci, genç, atılgan, ateşli öğretmenler lâzım! Bizi Ereğli maça çağırıyor. Gideceğiz tabii...»

Kulağıma doğru eğildi : «Ankaradan gençlik faaliyetleri için rapor istiyorlar. Ben «Devrimci Kulübü için ilk raporumu yolladım. Siz dolaşın kahveleri üye kaydedin. Halkı kurtaralım kahveden. Girsinler kulübe. Oynayan oynar. Oynamayan aidat verir. Daha olmazsa jandarmayla boşaltırım kahveleri!»

Ertesi gün postalları giydik. Pazarcıların atlarını, eşeklerini bağladıkları Çil İsmail'in tarlasında ant renmanlara başladık. Kaymakam, bir yere şamandıra gibi demirliyor, ayağına yuvarladığım paslara, tutturabilirse bomba gibi çakıştırıyordu. Iska geçtikçe de millet, kırılıyordu gülmekten.

«Efendim, biliyorsunuz ki... Ortada ne top var... Ne top oynayacak adam. Forma... Ayakkabı... Kulüp yok ki...»

«Hepsi tamam. Ben şube başkanına telefon ettim. Deppoydan onbeş çift postal verecek...»

«Kimi oynatacağız!»

«Bekçilere emir verdim. Yarın akşam Çil İsmail'in tarlasında hazır olacaklar. Sen de kahveleri dolaş... Şöyle eli ayağı düzgünlerinden...»

«Forma... Çorap...»

«Bizim odacı kadın patiskadan forma dikecek... Maç günü giyerler... Şimdi iç donlarıyla çıksınlar sahaya...»

«Hangi sahaya?»

«Canım, Çil İsmail'in mısır tarlasına dedik ya...»

«Biliyorsunuz ki bu iş biraz da bilgi, tecrübe meselesi... Bilen oyuncu lâzım... Bir sürü baldırı çıplakla...»

«Canım ben de oynayacağım. Bu meretten biz de çakarız. Ereğli kaymakamı devrimci de, bizim elimiz armut mu topluyor?... Ben kızarsam sahaya bile çıkarım. Onun karanfili... Söyletme beni... Gençliğimde tığ gibiydim. Santradan alırdım topu... Pire gibi for'dum. Sağ, sol, hepsi bende. Bir asıldım mı tiril tiril titrerdi kaleciler... Ereğli kaymakamına devrimciliğin ne demek olduğunu gösteririm ben. O da alsın boyunun ölçüsünü!»

Şöyle bir boyuna bosuna baktım. Boy, yallah yallah bir altmış. Kilo, ortalama doksanbeş, yüz... İri bir göbek... Kat kat ense... Tombul, tombul eller...

Gülümsediğimi görünce :

«Bir haftada forma girerim. Görecek-sin, for'luk geçti ama bizden, beton gibi bir bek çıkacak karşına!»

Kahvelerden jandarmayla adam çıkarmağa hiç lüzum kalmamıştı. Bekçi tahsildarı Osman :

«Hey uşaklar!» diye bağırıyordu kahve kapısından, «Ne duruyorsunuz! Kaymakam Çil İsmail'in tarlasında top oynuyor!»

Tavlayı kapatan koşuyordu. Bir deyşirme takım çıktı ortaya. İkisi bekçi, üçü çırak, kâtip... Geri kalanı da kumarcı... İçlerinde işe yarar bir kahveci çırağı vardı : Bilâl. Ayakları bu işe yatkındı ama, peynir ekmekten anası ağlıyordu. «Koş Bilâl!» dedikçe melül melül bakıyordu yüzüme. Öbürleri de ondan hiç aşağı değildi.

Yola çıkmadan bir gün önce formaları giydik. Arkamızı Karadeniz'e vererek bir de resim çektirdik. Kaymakam sıkı bir demeç verdi. Devrimcilikten, memleketin şerefinden uzun uzun konuştu. Yenilmiyeceğiz, diye bağırdı. Ölmek var, dönmek yok. Ereğlililere devrimciliğin ne demek olduğunu gösterecektik. Parolasını koydu ortaya :

«Ölmek var, dönmek yok!»

Ertesi gün Mişmin'in motörü bizi Ereğli iskelesine bıraktı. Kaymakam ne kadar memur varsa zorla getirmişti. Bizim çocuklar karşılamaya gelenlerin arasında kayboluvermişlerdi. Maça daha iki üç saatlik bir zaman olduğu için çarşı içinde geniş bir salona tıktılar bizi. Elimizi, yüzümüzü yıkamış bekliyorduk.

Tahrirat kâtibi kapıyı aralayıp bakıyordu. Bir ara :

«Geliyorlar!» diye açtı kapıyı ardına kadar. Önce içeriye nefis bir koku doldu. Az sonra odacı kılıklı adamların elinde tepsiler... Ayran sürahileri... Tepsilerde Ereğli'nin, adını duyup da yiyemediğimiz meşhur peynirli pideleri yatıyordu. Arkadan da sepetler girdi salona... Meşhuuur Ereğli çilekleri... Çileklerin kokusu nerdeyse fırından çıkmış peynirli, yumurtalı pidelerin kokusunu bastıracaktı.

Ereğlili sözcüler, buyur ettiler. Bizim kaymakam geçti baş köşeye :

«Yiyin çocuklar!» dedi.

Dedikleri kadar vardı. Enfesti peynirli pideler. Baktım benim Bilâl'a.. Kıvırıp kıvırıp atıştırıyordu.

«Haydi Bilâl!» diyordum, «Bulamazsın bizim orda! Dayan!»

Kaymakam, tıkandıkça asılıyordu ayrana.

«Ohhh!»

Tepsiler boşalınca çilek sepetleri geldi ortaya. Mis gibi kokuyordu çilekler. Ne gidiyordu ya, pideninin üstüne. Biz avuç avuç atıştırdıkça Ereğlili idareciler kıs kıs gülüyorlardı.

Masanın üstü tertemiz çıkınca çektik sandalyeleri... Top gibi doymuştuk. Sandalyelerin üstünde rahat oturamıyor, kıpır kıpır kıpırdanıyorduk. Kahveleri getiren odacı, kaymakama uzatmış, tepsiyi, bekliyordu :

«Buyurun efendim!»

Hafiften kestiriyordu kaymakam. Tahrirat kâtibi onun kahvesini de kendi kahvesini de koydu masanın üstüne.

«Susun çocuklar!» dedi, «İçi geçti. Kestirsin biraz iyidir! Açılır!»

O işi biz de yapsak daha iyi olacaktı. Bir ara Ereğlili idareciler göründüler :

«Ecce!» dediler, «Çıkalım yavaş yavaş!»

Yüzümüze soğuk sular serptik. Kendine gelemiyenler başlarını tuttular musluğun altına. Çocuklar kurbağa yatmuş yılan gibi kıvranıp duruyorlar, dolanacak bir ağaç gövdesi arıyorlardı sanki... Sarılmışlardı gazoza, içtikçe içiyorlardı.

Şekerlemeyi yarıda bırakan kaymakam :

«Haydi devrimci arslanlarım, göreyim sizi!» diye başladı, «İşte beklediğimiz gün geldi. Ölmek var, dönmek yok. Yeneceğiz, mutlaka yeneceğiz! Unutmayın ki arkanızda ben varım!»

Bu demeç, ona takımda bek oynamayı hatırlatmıştı. Devrimcilik damarları kabarmıştı kaymakamın :

«Ben de oynayacağım!» diye tutturdu. «Bek oynayacağım!»

Düştük yola... Git git bitmiyordu. Çarşı içinden geçtik, mahalle aralarından yürüdük. Bir şoseye düzüldük. Git babam, git. Kaymakam en sonunda bir ağaca yaslanıp kaldı :

«Benden paso çocuklar!»

«Geldik, aha şuracıktal» dediler.

«Gidemem!» diye çöküverdi, «Kalbim! Kalbim! Kalbim!»

Sonra da «Midem!... Midem!» diye tutturdu.

Çaresiz tahrirat kâtibi girdi koluna, alıp götürdü. Kanter içinde indik oyun yerine. Bir dere kenarında soyunduk. Hakemin düdüğü ile çıktık ortaya. Ereğli takımına bir de baktık ki... Bizi iskelede karşılayan, salonda bizimle pide yiyenlerden tek bir kişi yok... Bambaşka bir takımdı bu. Mideleri bizim gibi şişkin de değildi. Hakemin düdüğüyle birden düğmelerine basılmış gibi harekete geçtiler. Daha ikinci dakikada indiler kaleye :

«Gooool!»

Kaleci bir köşede peynirli pideleri eritiyordu. Elini bile kaldıramadı. Bek'ler çivilenmiş kalmışlardı yerlerinde. Top santradan bir daha döndü.

«Gooool!...»

Topun santraya gitmesiyle, geri dönüp kaleye girmesi bir oluyordu :

«Goool!...»

Seyirciler bizi gayrete getirmek için; tepine tepine bağırıyorlardı :

«Yaşa Pide.»

«Yaşa peynirli!»

«Ayran bravooo!»

«Yaşa Çileeeeek!»

Bizim oyuncular, elleri arkasında dolaşıp duruyorlardı sahanın ortasında. Eğer top yanlarından geçerse postallarını uzatıyorlar, topun çarpmasını bekliyorlardı.

«Yaşa postaaaal!»

«Gooool!»

«Gooool!»

Goler onikiyi bulunca hakem nezaketen sordu:

«Devam edecek misiniz?»

Kaymakamın parolasını unutmamıştık : «Ölmek var, dönmek yok!»

Ama bizim malmüdürü devrimcilikte kaymakam kadar hızlı değildi. Girdi araya. Parolayı tersyüz etti :

«Dönmek var, ölmek yok!»

Tek kayıp vermeden döndük. Almıştık boyumuzun ölçüsünü devrimcilikte.

Avusturyada çıkan Dünya Mizah Antolojisi

TÜRK MİZAHI SINIRLAR DIŞINDA

AVUSTURYA'DA

Viyanada büyük yayınevlerinden «Paul Neff Verlag» büyük bir cilt içinde Dünya Mizah Antolojisi yayınlamıştır. Bu antolojiye her ülkenin mizahçılarından seçilmiş en güzel hikâyeler alınmıştır. Türkiyeden Aziz Nesin'le Haldun Taner Dünya Mizah Antolojisine girmiştir. Aziz Nesin'in «Hangi Parti Kazanacak?» adlı kitabından «Usûlen» başlıklı hikâyesi antolojiye seçilmiştir.

BİLDİRİ

BUGÜNLERDE kimileri bildiri kimileri de çağrı yayımlarken, sağın solun gürültüsünden ge.. ve başkalarından aşağı kalmak istemeyen Zübük de günün modasına uyarak bir bildiri yayınlıyor. Zübük Bildirisini daha önce memleketimizin ileri gelen şahsiyetlerine ve tanınmış simalarına imzalatmıştık. Zübük Bildirisini imzalayanların adlarını nam olsun diye açıklıyoruz. Okurlarımızdan da bu bildiriye ilgi duyup imzalamak isteyenler olursa lütfen kimliklerini gazetemize bildirsinler:

EMLAK

1 «Adalet mülkün temelidir» parolasına candan, yürekten, bedenen ve rûhen bağlıyız. Mülk, bilindiği gibi gayrimenkul mallar için kullanılan bir hukuk tabiridir. Bu sebeble «mük» yerine «emlâk» demeyi daha uygun bulduğumuzdan pro..sibimiz şudur:

«Adâlet, emlâkin temelidir!»

Iş bu sebeple, memleketimizde adaletin gerçekleşmesi için emlâkin geniş ve d..rin temeller üstüne oturtulmasını ve her vatandaşın şahsî ve özel teşebbüs ve serbest rekabet içinde, elinden geldiği kadar emlâkini çoğaltarak adalete hizmet edeceğine inanmaktayız.

Davâmız, emlâk ve adâlet dâvası olup, bu dâvanın aksi de sahihtir. Şöyle ki:

«Adalet emlâkin temelidir»
«Elâk temelin adaletidir!»
«Emlâk temelin adaletidir!»
«Adalet emlâkin temelidir!»
«Adalet temelin emlâkidir!»
«Emlâk, adaletin temelidir!»

Adalet Emlâk Bürosuna müracaat

AHLAK

2 Her kötülüğün ahlâksızlıktan ileri geldiğine inanmaktayız Bu sebeple önce ahlâk, sonra ahlâk, daha sonra yine ahlâk, en sonra yine ahlâk diyoruz. Ahlâklı olalım, faziletli olalım, terbiyeli, namuslu, fedakâr, iffetli, feragat sahibi olalım, müsamahakâr olalım, hayırsever olalım (A mi i i i i i n!..)

Aramızdan ahlâksızları temizledikçe nüfusumuz durmadan artacaktır. Onun için temizlik imandan geldiğinden tenbellik eden, çalışmayan ahlâksızları temizlemeliyiz (Pırpır Temizleme Tozu kapları temizler, parlatır.)

Her işin başı ahlâk, ahlâk, ahlâk!.. Bir ahlâksız asılsa, memleketimizde ilâç için tek ahlâksız kalmıyacaktır.

Ahlâk Zabıtasına müracaat

KARDEŞLİK

3 K..... ..ımızı ancak kardeşlik havası içinde mümkün görmek teyiz. Biz hepimiz kardeş olduğumuzu bilerek birbirimizi seversek, elele verirsek dünyanın etrafın tam yirmi iki kere devretmiş oluruz ki ancak böyle..e kalkınabiliriz. Elele vererek, ayak ayak üstüne atarak ve yan yelerek ve durmadan zihnimizi çalıştırarak milli serveti arttırmak idealimizdir.

İdeal marka Çukulataları tercih ediniz!

ÇALIŞMAK

4 Çalışmalıyız, çok çalışmalıyız, pek çok, hem de pek çok çalışmalıyız. Evvel Allah çalışacağız da... Çalışmak iyidir. Çalışırız, çalışırsınız, çalışırlar. Çalış! Çalışacağım, çalışacaksın çalışacak...

Çalışma Bakanlığına müracaat

TİCARET

5 En güzel teşebbüs özel teşebbüstür. Onun için ancak turizm le kalkınabileceğimizden, yaş sebze ve meyva ihracı, özellikle turunçgillerin ihracı programımızın başında gelmektedir. Yalnız greyfurt denilen kızmemesi ihraç edebilsek ihya oluruz. Bu sebeple meyvacılığa, sebzeciliğe taraftar olduğumuz gibi devletçiliğe de taraftarız. Ancak devletçilikle özel teşebbüsü yetiştireceğimize inanıyoruz. Devletçilikten maksat, kendi kendine zengin olamayanları devlet kuvveti ve d..vlet zoru ile zengin ederek millî servetin arttırılmasıdır.

Felsefe

FELSEFE

6 İktisaden yükselmemizin tek şartı bir KALKINMA FELSEFESİ bulmamıza bağlıdır. Yukarıdaki beş maddede özetlediğimiz hususlar yerine getirildikten sonra iş, bir kalkınma felsefesi bulmamıza kalıyor ki, Allahın izniyle onu da nasıl olsa bulacağımıza kuvvetli imanımız vardır. Biz de bu iman oldukça her işin üstesinden geleceğimize, her işin evvel Allah altından kalkacağımıza inanmaktayız.

ZÜBÜK

ZÜBÜK Bildirisini İmzalayanlar

Horoz döğüşü yan hakemi Nâbi Temiz, eşi Hasene Temiz, kerimesi Muazzez Temiz, baldızı Neriman Temiz, yengesi Muallâ Temiz, kayınvaldeşi Sehavet Temiz ★ Havagazı abonesi Mansur Atlamaz ★ Posta Kutusu saçibi Melih Kaysi, annesi Saliha Kaysi ★ İkinci mevki tramvay yolcularından Aziz Sekmez ★ Profesyonel damat Çetin Çelik ★ Gerdek gecesi zenginlerinden Rıza Hırler ★ El sıkma uzmanı Tahir Yaman, familyası Zehra Yaman ★ Galata Köprüsü seyrielerinden İsmail Gökoğlu ★ Sıfırdan milyoner olanlardan Behçet Becerir ★ Köprü altında amatör balıkçı Artin Zokayan ★ Sebat Spor Takımı ikinci Başkanı Numan ★ Mıgırların Memiş

ETEKLEME

Padişahım, yazı yazmaması şartı ile Avrupa'dan Türkiye'ye dönmesine müsaade ettiği Namık Kemal, yurda gelince bir yandan Diyojen adlı mizah dergisine imzasız yergiler, taşlamalar yazıyor, bir yandan da yayınlanamayan taşlamaları elden ele dolaşıyordu. Namık Kemal'in toplumsal yergilerinden birini sunuyoruz:

Edepsizlikte tekleriz
Kimi görsek etekleriz
Hak'tan da ümid bekleriz
Ne utanmaz köpekleriz

Biz bakmadan sağa sola
Düşman girdi İstanbul'a
Vatanı sattık bir pula
Ne utanmaz köpekleriz

Gitme vatan kavgasına
Yetiş rütbe yağmasına
Daldık dünya safasına
Ne utanmaz köpekleriz

Dalkavuklukla irtikâp
İşte etti bizi harâp
Sen söyle ey şevketmeâb
Ne utanmaz köpekleriz

İnsan mı neyiz seçilmez
Bir zehiriz ki içilmez
Taframızdan da geçilmez
Ne utanmaz köpekleriz

Vatanın girdik kanına
Leke getirdik şanına
Topumuzun b... canına
Ne utanmaz köpekleriz.

Karyola'nın Kırıldığı Gece

Bizim evimize hortlak 1915 Kasımının 17 sinde girmiş, korkunç gürültüler koptu. Bu olay yüzünden annem bitişik evin penceresine bir papuç fırlatmış, büyük babam da polisin üzerine ateş açmıştı.

O gece evde işittiğim ayak seslerine aldırış etmeseymişim, yorgantı başıma çekip uyumasaymışım iyi olacakmış. Ayak sesleri, gece yarısından sonra saat biri çeyrek geçe duyulmağa başlamıştı; sesler yemek odasından geliyordu: Kesik kesik ve sık sık atılan adımlar...

Annem üst kattaki bir odada, kardeşim Herman da başka bir odada yatıyordu. Büyük babam yine tavan arasında bir zamanlar babamın üstüne yıkılmış olan eski ceviz karyolada yatmaktaydı.

Ben bu ayak seslerini işittiğim zaman banyodan çıkmış, hamam havlusuyla kurulanmaktaydım. Yemek odasının merdivenlerinden hızlı hızlı aşağı inen bir adamın ayak sesleri geliyordu. Banyo odasında yanan ışık, ordan doğruca yemek odasına giden merdivenleri aydınlatıyordu; raftaki tabakların hafif ışıltısı gözüme çarpıyordu, yemek masasını görebiliyordum. Ayak sesleri durup dinlenmeksizin hep yemek masasının çevresinde dolanıyordu Bazan, üstüne bastığı döşeme tahtası gıcırdıyordu. İlkin, kardeşim Roy'un ya da babamın ayak sesleri sanmıştım; onlar birkaç gün önce Indianapolis'e gitmişlerdi, her an dönmelerini bekliyorduk. Bir ara ayak seslerinin bir hırsızın olabileceği geldi aklıma. Bir hortlağın ayak sesleri olabileceğini en sonra düşündüm.

Ayak sesleri kesildikten iki - üç dakika sonra ayaklarımın ucuna basarak Herman'ın odasına çıktım. Karanlıkta onu dürtüp uyandırmağa çalışarak,

— Hişşşt!.. diye seslendim.

O da geceleri başına hep bir iş geleceğinden korkan insanlardandı.

— Ne oluyor? Sen kimsin? diye korkuyla sordu. Yavaşça kim olduğumu söyledim.

— Kalk, dedim, aşağı katta bir şeyler oluyor!

Kalktı, merdivenlerden inmeğe başladık, o arkamdan geliyordu. Birlikte kulak kabarttık. Ortalıkta ses - soluk yoktu, ayak sesleri kesilmişti. Herman şaşkın bakışlarla tepeden tırnağa beni süzdü: Üzerimde yalnız hamam havlusu vardı, onu da belime sarmıştım. Herman yatağına dönmek isteyince kolundan yapıştım;

— Yahu, aşağıda gerçekten bir şeyler oluyor, dedim. Tam bu sırada koşmayı andırır ayak sesleri yemek masasının çevresinde yine dönmeğe, sonra ağır ağır merdivenlerden yukarı bize doğru çıkmağa başladı. Yukarı çıkamı göremiyor, ama ayak seslerini iyice işitiyorduk. Herman hemen odasına koştu, kapısını da çarparak kapadı. Ben de merdivenlerin başındaki kapıyı hızla kapadım, dizlerimi de kapıya dayadım. Ama gelen giden olmadı. Uzun bir süre soluk almadan bekledim, sonra kapıyı yavaşça araladım. Görünürlük almadan bekledim, sonra kapıyı yavaşça aralıyarak bakmak ...

James Thurber'den iki karikatür:
Ev ve kadın — Yukarıdaki ilk karım, bu da şimdiki.

Yerli sinema ve tiyatro artistleri üzerine merak ettiğiniz her soruyu bize çekinmeden sorabilirsiniz. Hiçbir dergi ve gazetenin veremiyeceği doğru cevapları, yüzdeyüz gerçek bilgileri bu sütunlarda okuyup öğreneceksiniz. İşte size bir kıç örnek:

Soru : En çok film çeviren artistimiz kimdir?

Cevap : Ahmet Tarık Tekçe'dir. Dünya rekorunu da elinde tutuyor. Elinde bir kaç apartman parasını da tutuyor.

Soru : Şöhreti ve güzelliği sâyesinde Türk filimciliğinde ilk önce en çok parayı kim kazandı?

Cevap : Neriman Köksal. İki tane apartmanı var.

TEK DELİK

AZİZ NESİN EN GÜZEL ROMANINI ZÜBÜK İÇIN YAZDI.

TEK DELİK

Kahkahalarla gülerek okuyacağınız, bir daha da hiç unutamıyacağınız bir romandır.

TEK DELİK

İKİ YÜZÜNCÜ SABIKASINI DOLDURMUŞ OLAN PAŞAZADE FERİT BEY'İN ACIKLI - GÜLÜNÇLÜ HAYAT HİKAYESİNİ BU ROMANDA OKUYACAKSINIZ.

TEK DELİK

Beğeneceğiniz bu güzel romanı gelecek sayımızda yayınlamağa başlıyoruz.

TEK DELİK

Yazan:
AZİZ NESİN

Ünlü bir mizahçının arkasından

Üç ay önce, dünyayı güldüren ünlü mizahçılardan Amerikalı büyük yazar James Thurber'in 67 yaşında ölümü dünya sanat çevrelerinde büyük üzüntü yarattı.

Mizah yazarı Thurber, hem de karikatürcüydü, kendi yazılarını da karikatürlerdi. Çizgilerinde ve yazılarında genellikle Amerikan toplumunun aksak yanlı yaşayışını yerer, çarpık davranışlarını iğnelerdi.

Saturday Review adlı Amerikan dergisinde J. Thurber için yazılmış yazılardan özetlediğimiz parçayı sunuyoruz:

«Thurber salt bir mizahçı olmaktan daha da ileridir. 2 Kasım 1961 de ölünce, geriye, T. S. Eliot'un «Ciddî şeyler söylemenin bir başka yolu olan mizah» diye anlattığı bir edebî miras bıraktı. Onun yazıları da, çizgileri, karikatürleri de çağını yansıtır. Bu yansımalar, kahkaha aynalarındakiler gibidir; evet ama, aynanın karşısındakilere tıpatıpına uydukları da bir gerçektir.

James Grover Thurber, 8 Aralık 1894 de Ohio'da, Columbus'ta doğmuştur. Columbus Dispatch, Chicago Tribune ve New-York Evening Post gazetelerinde muhabirlik etmiş, 1927 de New Yorker dergisine girmiş ve ölene kadar bu dergide çalışmıştır. Bu arada «Walter Mitty'nin gizli hayatı», «Ross'la geçen yıllar» adında ve daha başka eserlerini vermiştir. «Erkek Hayvan» ve «Thurber Şenliği» adlı tiyatro oyunları vardır.

Komünizmle uzaktan, yakından bir ilintisi var kuşkusuyla herhangi bir eserin yayınlanmasını yasaklamak istiyen gerici ve gelenekçileri dobra dobra yermiştir. O, yazarlıkla doğruluğun aynı şey olduğuna inanmıyordu.

Hem mizah yazarı, hem de mizahın koruyucusuydu Thurber. Eski bir mektubunda şöyle diyordu: «Mizah için her vakit elverişlidir. Ameliyat yaparmış gibi özenle mizah yazıyorum, çünkü mizah canlılıktır, çünkü bunu içinden gelerek yapıyorum, çünkü mizahın yararlı olacağından umutluyum.»

Bu sayfada okurlarımıza Thurber'in bir güzel hikâyesiyle iki karikatürünü sunuyoruz. Karikatürleri Türk espriside yabancı ve uzak kalacaksa da Thurber'in hikâyeleri bize yatkın ve uygundur.

— Hiç biriniz bulunduğunuz yerden kımıldayım demeyin, polisi çağıralım! dedi.

Tersliğe bakın, telefon da alt kattaydı. Polise haber vermeyi istemediğim gibi, polisin nasıl çağrılacağını da bilmiyordum. Annem kafasını çalıştırmış, şimşek gibi bir karara varmış. Çabucak komşu evin yatak odasına bakan kendi odasının penceresini kaldırıp açtı, yerden bir pabuç kaptığı gibi iki evi birbirinden ayıran dar aralıktan karşı evin pencere camına fırlatıverdi. Emekli bir hâkkâk ile karısının yatmakta olduğu odanın camı şangır şungur aşağı indi.

Son yıllarda komşumuzun sağlığı hiç de iyi değildi, sık sık kendisine krizler geliyordu. Tuhaf değil mi? Evimizin dolaylarında yaşıyanlara sık sık kriz ler gelmekteydi.

Gecenin saat ikisi, aysız, kap karanlık bir gece...

Komşumuz bir sıçrayışta pencereye gelmişti. Bağırıp çağırıyor, pencereden dışarı yumruklarını sıkıyordu. Sözlerini işitiyorduk:

— Biz bir ev satın alıp yine geldiğimiz yere dönelim.

Annem fırsatı kaçırmadı,

— Hırsız var! Hırsız! diye bağırdı.

Herman'la ben ona evimizde hırsız değil, hortlak olduğunu söylemeğe cesaret edemiyorduk, çünkü o, hortlaktan daha çok korkardı.

İlk anda hırsızın kendi evine girdiğini sanmıştı, ama sonra soğukkanlılıkla yatak odasından polise telefon etti.

O, pencereden çekildikten

(Devamı 8 inci sayfada)

İRANDA YANGIN VAR

● 1925 yılında Rıza Han adında bir general İran tahtına oturdu ve «Pehlevi» adını aldı. Bugün, Ferah Diba'nın kocası olan İran Şahı, Pehlevi soyunun ikinci hükümdarıdır. Son günlerde İran'da karışıklık vardır.

● İran hükümdarlarından Muzafferüddin Şah İran'da Meşruutiyeti ilân etmiş ve bir Anayasa hazırlatarak İran Millet Meclisini açmışı. Muzafferüddin Şah ölünce, Anayasaya bağlı kalacağına yemin ederek yerine geçen oğlu, babasının açtığı Millet Meclisini topa tutturarak yıkırmış, Meclis'teki milletvekilleri de top ateşi altında ölmüştü. Ancak iki milletvekili kaçabilmiş, bunları da yakalatıran şah, gözü önünde bir ağaca asıtrarak öldürmüştü.

Bu olaylar sırasında, Abdülhamit'in zulmü yüzünden Türkiye'den kaçmak zorunda kalan büyük Türk yergicisi Eşref Mısır'da bulunuyordu. İran'daki olaylardan esinlenerek yazdığı «İran'da yangın var» adlı yergi ve taşlamalarını 1908 de Mısır'da bastırdı. Bu kitabın, yine aynı yıl, İstanbul'da ikinci basımı yapıldı. Eşref bu kitabında İran Şahını ve Abdülhamid'i yermektedir. Aşağıda «İran'da Yangın Var» dan birkaç dörtlük okuyacaksınız.

NOT: 1948 yılında İran'ın ve Mısır'ın Ankara büyük elçileri, bir yazısından ötürü Aziz Nesin'i Dışişleri Bakanlığı ve hükûmete giderek şikâyet etmişler, İran Şahı Pehlevi ve Mısır Kralı Faruk adına açılan dâvada Aziz Nesin, Şah Pehlevi ve Kral Faruk'a hakaretten altı ay hapse mahkûm olarak cezasını çekmiş, bir süre sonra da Faruk, Mısır'dan kovulmuştur. İran Şahına hakaret sayılan yazının konusu, erkek çocuk doğuramıyor diye Şahın karısından ayrılmasıydı. Kral Faruk'un kız kardeşi olan karısından ayrıldıktan sonra evlendiği ikinci karısı Süreyya'dan hiç çocuğu olmamıştı.

Eski bir top yükletip bir merkebe,
Rastgele salmakta halka süngü şah...
Padişahım, sen hayâ etmez misin?
Senden eşna' zulüm yaptı dünkü şah.

«Şah bir eşeğe eski bir top yükletip rastgele halke süngü salmakta... Dünkü şah senden çok daha iğrenç zulüm yaptı, padişahım, sen utanmaz mısın?.»

Milleti kırdı, perişân etti mebusânını,
Ol kadar can yaktı ki, Cengiz'i hayran eyledi;
Aferîn! Abdülhhamid Hân'ı bıraktı gölgede,
Şah-ı İran attı top, İran'ı virân eyledi.

İşte İran, işte Türkiyye, uzağa gitmeyin,
Bir bina tecdîd olunmaz ekseriyya çökmeden;
Hallolundu mes'ele: bîhûdedir, gelmez sonu
Tıfl-ı hürriyyet doğarsa evvelâ kan dökmeden.

Uzağa gitmeyin, işte İran, işte Türkiye: Çok zaman bir bina çökmeden yenilenemez. Mesele hollalundu: Önce kan dökmeden doğarsa hürriyet çocuğu, boşunadır, sonu gelmez!

Marpucu attı elinden, çekti seyf-i sârimi,
Yaptı bir müthiş dram, kan dökü zâlim su gibi;
Bir top attı, milletin çıktı dumanı göklere,
Şâh-ı İran kıydı mebûsânı tönbâkû gibi.

Seyf-i sârim: Keskin kılıç

Put kesildi susuyor âlem-i insaniyyet:
Kanlı bir levhaya perde çekildi, eyvâh!
Karşıdan seyrediyor Avrupa lâkaydâne,
Sanki eğlenceli bir top oyunu oynadı Şâh.

Kâ'be-i hürriyeti süratle tecdîd eyleyip
Şâd edin ervâh-ı mebûsânı Allahaşkına;
Her taraftan Şâh kundak koydu, yangın var, koşun!
Müslümanlar! Kurtarın İrân'ı Allahaşkına!

Kâ'be-i hürriyyet: Hürriyet Kâbesi, yani Millet Meclisi. Ervâh-ı mebûsân: Mebusların ruhları.

Şah, yeni kurduğu Millet Meclisinin kendisine ayırdığı ödeneği az bulunca Eşref şu yergiyi yazmıştır:

İntihâb eyleseler de basın istifâyı,
Ba'demâ dinlemeyin etse de bin kerre kasem:
Açtı sanma yeniden meclis-i mebusânı,
Yine top ağzına mebus arıyor şah-ı Acem.

Seyredip yaylasını ester-i istibdâdın
Gördü az kendine şahsis edilen meydanı;
Gemi aldı azıya şâh-ı Acem huylanarak,
Yıkı bir çifte atıp atıp meclis-i mebûsanı.
(Ester-i istibdat: İstibdat katırı.)

Türkiye'de ikinci Meşrutiyet ilân edilip de İran Şahı, açılan Osmanlı Millet Meclisi'ne kutlama telgrafı gönderince Eşref şu dörtlüğü yazmıştır:

Zulm ile eyledi İran'ı serâser virân,
Bilmiyor kendine gülşende mi, kûlhanda mıdır?
Bize hürriyeti tebrik ediyor Şah-ı Acem,
«Bilemem eyliyecek girye midir, hande midir?»

Gazetemiz, açtıkları ve katıldıkları hürriyet savaşında İranlı gençlere, öğrencilere ve aydınlara candan başarılar diler.